

Devlet alacaklarına sabit kur uygulaması... KURDA OHAL "DALGA" SININ FATURASI YURTTAŞA...

EMO Yönetim Kurulu, Turkcell ve Telekom'un 4.5N lisans ihalesi kapsamındaki ödemelerinin de aralarında bulunduğu devlet alacaklarına yönelik getirilen sabit kur uygulamasına tepki gösterdi. Bir nevi borçlulara af niteliğindeki bu uygulamadan kimlerin yararlandırılacağını soran EMO; ilacı yurtdışından gelen hastalardan katılım payının bile dalgalı kur üzerinden alındığına dikkat çekerek, OHAL ve adaletsiz uygulamaların bir an önce son bulmasını istedi. 27 Ocak 2017 tarihli açıklama metni aşağıda yer almaktadır.

Fethullahçı Terör Örgütü ile mücadele için çıkarılan OHAL, amacı dışında ekonomik kararlarda da uygulanmaya başlandı. Yıllık bütçe onaylanırken TBMM Genel Kurulu'na bile verilmeyen gelir azaltıcı düzenleme yetkisini, iktidar KHK ile kullandı. Alınan kararla, 2017 yılı için devlet alacaklarına yönelik kur sabitlemesine gidilirken, kimlerin bundan nemalanacağı ise gizleniyor. Turkcell ve Telekom'un 4.5 nesil ihalesine ilişkin taksitlerinin bu kapsamdan yararlandırılacağı ortaya çıkarken, 2017 yılı bütçesinde 13 milyar TL olarak öngörülen özelleştirme gelirleri kapsamında kimi şirketlere de ödemelerini bu düşük kurdan yapma olanağı sunulduğu anlaşılmaktadır.

2015 yılında ortalama 2.72 lira olan dolar kuru, geçen yılı 3.02 ortalamayla kapattı ve Türk Lirası

yüzde 11'e ulaşan değer kaybına uğradı. Resmi Gazete'de 23 Ocak 2017 tarihinde yayımlanan 683 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile devletin alacaklarına yönelik olarak döviz kuru sabitlemesine gidildi. Buna göre devlet dolar bazında yapmış olduğu ihalelerden alacaklarını 2017 yılsonuna kadar 2 Ocak tarihli Merkez Bankası alış kurundan tahsil edecek. Böylece dolar bazında devlet alacakları için kur 3.5338 TL, Avro bazında ise 3.7278 TL olarak sabitlendi. Döviz kurunun 2017 yılı ortalamasında hükümetin aldığı sabit kur kararı kapsamında 3.5338 TL olması durumunda 2017 yılında oluşacak devalüasyon yüzde 17'ye ulaşacak ve 2 yıllık TL'deki değer kaybı yüzde 30'a dayanacak.

Hükümetin ekonomiye yönelik OHAL müdahalesi, 2017 yılı bütçesinin de daha yürürlüğe gireli 1 ay olmadan çöktüğünü belgeledi. 2017 Yılı Programı'na bakıldığında yıllık ortalama dolar kurunun 3.18 TL olarak alındığı görülmektedir. Hükümetin 3.5338 TL'lik kur sabitlemesi 2017 yılı bütçesi yapılırken esas alınan ortalama yıllık dolar kurunun geçersiz kaldığını ortaya koymaktadır. Dolar kurundaki artış eğiliminin devam edeceğinin görülmesi nedeniyle dövizle devlete olan yükümlülüklerde sabit kur uygulamasına gidilerek, bir nevi borçlulara af düzenlemesi yapılmıştır. Uygulama özellikle 2017 bütçesinde 13 milyar TL olarak öngörülen özelleştirme gelirlerini kapsayacaktır. Bütçedeki bu

kalemde bu yıl yapılması öngörülen özelleştirmelere ilişkin tahminlerin yanı sıra geçmiş yıllarda yapılmış özelleştirmelerin taksitleri de yer almaktadır. Yine 2017 yılı bütçesinde 2 milyar 128 milyon TL'lik "Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İznine İlişkin Diğer Gelirler" yer almaktadır. Bu kapsamda 4.5N lisans ihalesinden Turkcell ve Telekom'un ödeyeceği 650 milyon Avro'yu aşkın taksit bedelleri de yer almaktadır.

Yapılan düzenleme kur riskini göze alarak borçlanıp kamu kaynaklarını satın alan şirketleri kurtarmaya yöneliktir. Bu durum hem ihalelerin yapılış koşullarını sakatlamakta hem de daha önce ihaleye girmiş borcunu döviz üzerinden yurtdışından kredi olarak kapatmış olan kişi ya da şirketler aleyhine eşitsizlik yaratmaktadır. Eşitsizlik yalnızca bu kesimlerle sınırlı kalmamakta, kamunun genelini ilgilendirmektedir. Döviz borcu olan dar gelirli kesimler yerine şirketleri kollayıcı düzenlemeler yapan iktidarın, kamu bütçesinin zarar vermesi pahasına yaptığı bu uygulamanın bedelini yine vergisini veren yurttaşlar ödeyecektir.

İlacı yurtdışından gelen hastalardan katılım payı bile dalgalı kur üzerinden alınırken, devlet alacaklarında şirketlere yönelik yapılan bu sabit kur uygulamasından kimler yararlandırılacaktır? Devalüasyonla geçim derdi çeken halkın cebinden kimlere avanta dağıtılmaktadır? OHAL ve adaletsiz uygulamaları bir an önce son bulmalıdır.